

Огляд/

Транскордонні перекази у I півріччі 2013 року

Аналітичні дані про обсяги транскордонних переказів, здійснених в Україні протягом I півріччя 2013 року з використанням міжнародних систем переказу коштів, створених нерезидентами

За станом на 01.07.2013 р. на території України функціонували 22 міжнародні системи переказу коштів, створені нерезидентами¹. Учасниками таких систем є більше 150 банків України, АТ “Українська фінансова група” та національний оператор поштового зв’язку УДППЗ “Укрпошта”.

Загальна сума переказів, що надійшли в Україну у I півріччі 2013 року, становить **1 873 млн. доларів США** в еквіваленті, що на 16% більше, ніж за аналогічний період 2012 року.

Загальна сума переказів, відправлених з України у I півріччі 2013 року, становить **256 млн. доларів США** в еквіваленті, що на 18% більше, ніж за аналогічний період 2012 року.

Крім того, міжнародні системи, запроваджені нерезидентами, використовувалися фізичними особами для переказів у межах України як національної, так і іноземної валюти. Такі перекази здійснювалися з використанням шести систем, створених нерезидентами: Western Union, CONTACT, MoneyGram, “Блиц”, “Золотая Корона – денежные переводы”, MIGOM. Загальна сума переказів в іноземній валюті у межах України порівняно з даними за I півріччя 2012 року зросла вдвічі та становить **492 тис. доларів США** в еквіваленті. Перекази у національній валюті здійснювалися за допомогою систем Western Union та “Блиц”. Їх сума порівняно з аналогічними торішніми даними зросла на 9% та становить **102 млн. гривень**.

Обсяги транскордонних та внутрішньо-державних переказів, здійснених за допомогою міжнародних систем переказу коштів, створених нерезидентами, наведено у таблиці 1.

Середня сума переказу в Україну у I півріччі 2013 року зменшилася на 16 до-

ларів США порівняно із середньою сумою у I півріччі 2012 року та становила **486 доларів США** (в еквіваленті). Середня сума переказу за межі України зменшилася на 19 доларів США і становила **506 доларів США** в еквіваленті.

Найбільші обсяги коштів у I півріччі 2013 року (у доларовому еквіваленті) переказано в Україну з використанням таких міжнародних систем переказу коштів:

- Western Union (США) – 30% ;
- “Золотая Корона – денежные переводы” (Росія) – 25% ;
- “Юнистрим” (Росія) – 10% ;
- MoneyGram (США) – 9% ;
- CONTACT (Росія) – 9% .

З використанням інших 17 міжнародних систем в Україну переказано 17% від загальної суми коштів (див. графік 1).

Розподіл ринку транскордонних переказів у I півріччі 2013 року між системами-лідерами порівняно з аналогічними даними минулого року зазнав певних змін. Зокрема, частка коштів, отриманих в Україні із використанням системи Western Union (США), зменшилася на 4%.

Слід зазначити, що частка коштів, отриманих в Україні з використанням системи “Золотая Корона – денежные переводы”, має постійну тенденцію до зростання. Порівняно з аналогічними даними минулого року вона зросла на 10%.

Кошти в Україну у I півріччі 2013 року

переказувалися у чотирьох видах валюти:

- долари США – 59% ;
- російські рублі – 28% ;
- євро – 12.9% ;
- канадські долари – 0.10% .

При цьому у I півріччі 2013 року, як і в аналогічному періоді минулого року, спостерігалось зростання обсягів транскордонних переказів у російських рублях і зменшення обсягів транскордонних переказів у доларах США та євро.

Розподіл сум переказів за видами основних валют наведено на графіках 2 і 3.

Дані щоквартальної статистичної звітності, отримані протягом останніх трьох років, свідчать про збереження загальної тенденції розподілу ринку транскордонних переказів між країнами-відправниками та країнами-отримувачами.

У I півріччі 2013 року найбільші суми коштів (у доларовому еквіваленті) надійшли в Україну з таких країн:

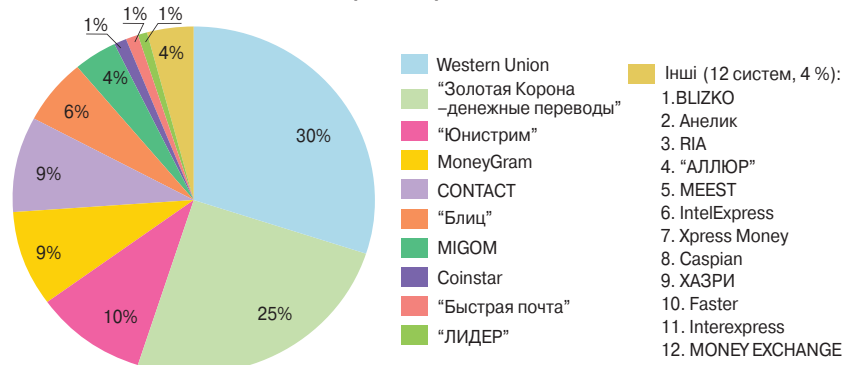
- Росія – 58% ;
- США – 8% ;
- Італія – 5% ;
- Іспанія – 2.5% ;
- Ізраїль, Великобританія – по 2% .

З інших 205 країн світу в Україну надійшло 22.5% від загальної суми коштів.

Водночас з України найбільші суми коштів відправлено до таких країн:

- Росія – 42% ;
- Китай – 4.5% ;
- Грузія та США – по 4% ;

Графік 1. Розподіл загальної суми транскордонних переказів, отриманих фізичними особами в Україні у I півріччі 2013 року з використанням міжнародних систем переказу коштів, створених нерезидентами



¹ Усього за станом на 01.07.2013 р. вимогам Положення про діяльність в Україні внутрішньо-державних і міжнародних платіжних систем, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 25.09.2007 р. № 348, відповідають документи 23 міжнародних систем переказу коштів, створених нерезидентами.

Таблиця 1. Загальні обсяги переказів, здійснених з використанням міжнародних систем переказу коштів, створених нерезидентами, у I півріччі 2013 року

№ п/п	Назва міжнародної системи переказу коштів	Кількість юридичних осіб, які уклали договори про участь у системі	Код валюти	Кількість переказів в Україну	Сума переказів в Україну (тис. одиниць валюти)	Кількість переказів з України	Сума переказів з України (тис. одиниць валюти)	Кількість переказів у межах України	Сума переказів у межах України (тис. одиниць валюти)
1	Western Union (Western Union Financial Services, Inc., США)	15 (136 субагентів)	USD	895 727	462 571	145 143	73 984	373	275
			EUR	374 959	77 100	319	118	4	2
			UAH*	3	9	4	4	47 042	75 099
2	“Золотая Корона – денежные переводы” (РНКО “Платежный центр”, Росія)	9	USD	285 503	225 637	38 384	22 674	132	90
			EUR	9 180	6 004	1 927	1 072	10	6
			RUB	652 815	7 546 476	37 928	398 052	133	1 309
3	“Юнистрим” (КБ “Юнистрим”, Росія)	56	USD	164 957	118 106	34 491	19 974	0	0
			EUR	27 189	12 767	4 488	2 287	0	0
			RUB	154 738	1 882 344	11 869	138 479	0	0
4	MoneyGram (MoneyGram Payment Systems, Inc., США)	29 (67 субагентів)	USD	186 008	112 299	21 562	14 466	11	10
			EUR	124 283	40 573	33 921	15 717	12	4
5	CONTACT (КБ “РУССЛАВБАНК”, Росія)	50 (1 субагент)	USD	133 904	72 699	32 602	16 298	28	23
			EUR	34 392	12 383	4 772	1 966	9	7
			RUB	277 958	2 363 874	19 959	160 098	2	17
6	“Блиц” (“Сбербанк России ОАО”, Росія)	1	USD	22 867	23 854	11 096	8 979	0	0
			EUR	2 183	1 820	932	578	0	0
			RUB	168 377	2 824 036	44 215	604 077	0	0
			UAH	0	0	0	0	4 729	27 232
7	MIGOM (НКО ЗАТ “МИГОМ”, Росія)	19	USD	25 162	19 864	9 541	4 799	21	18
			EUR	1 060	641	614	271	2	4
			RUB	113 424	1 270 734	22 969	212 994	7	69
8	Coinstar (Coinstar Money Transfer Ltd., Великобританія)	4 (1 субагент)	USD	2 329	1 585	713	356	0	0
			EUR	52 349	16 791	627	212	0	0
9	“Быстрая почта” (ЗАТ “Райффайзенбанк”, Росія)	6	USD	14 212	16 537	2 294	1 638	0	0
			EUR	849	698	73	42	0	0
			RUB	7 445	143 009	259	5 321	0	0
10	“ЛИДЕР” (НКО ЗАТ “ЛИДЕР”, Росія)	26	USD	17 259	14 126	8 880	7 289	0	0
			EUR	3 743	1 538	788	485	0	0
			RUB	9 185	115 331	4 922	54 870	0	0
11	BLIZKO (ВАТ “АКБ “Связь-банк”, Росія)	8	USD	19 803	8 494	3 077	1 467	0	0
			EUR	745	378	132	49	0	0
			RUB	17 891	275 590	2 028	29 869	0	0
12	Анелик (КБ “Анелик РУ”, Росія)	8 (54 субагенти)	USD	13 915	16 120	4 733	1 860	0	0
			EUR	305	407	36	27	0	0
			RUB	2 508	33 419	248	4 379	0	0
13	RIA (Continental Exchange Solutions, Inc., США)	9	USD	2 717	1 743	57	39	0	0
			EUR	20 086	7 202	155	67	0	0
14	“АЛЛЮР” (ЗАТ “КОКК”, Росія)	1	USD	1 998	1 913	0	0	0	0
			EUR	107	77	0	0	0	0
			RUB	4 515	76 354	0	0	0	0
15	MEEST (MEEST CORPORATION INC., Канада)	2	USD	1 117	3 250	0	0	0	0
			CAD	835	1 196	0	0	0	0
16	IntelExpress (ТОВ МФО “Інтел Експерес Джорджія”, Грузія)	4	USD	643	529	132	114	0	0
			EUR	3 582	1 276	77	38	0	0
17	Xpress Money (Xpress Money Services Ltd., Великобританія)	2	USD	1 685	1 453	0	0	0	0
18	Caspian (ВАТ “Заминбанк”, Азербайджан)	4	USD	471	800	95	55	0	0
			EUR	2	12	0	0	0	0
			RUB	1	10	0	0	0	0
19	ХАЗРИ (ВАТ “Капітал-банк”, Азербайджан)	3	USD	866	514	267	174	0	0
			EUR	2	1	7	3	0	0
20	Faster (АТ “БТА-банк”, Казахстан)	1	USD	275	416	158	150	0	0
			EUR	26	17	3	1	0	0
			RUB	4	26	7	201	0	0
21	Interexpress (АКБ “Интеркоопбанк”, Росія)	4	USD	747	347	12	2	0	0
			EUR	62	21	0	0	0	0
			RUB	97	809	0	0	0	0
22	MONEY EXCHANGE (MONEY EXCHANGE, S. A., Іспанія)	1	EUR	324	111	0	0	0	0
Усього			USD	1 792 165	1 102 861	313 237	174 319	565	415
			EUR	655 428	179 818	48 871	22 932	37	24
			RUB	1 408 958	16 532 010	144 404	1 608 339	142	1 394
			CAD	835	1 196	0	0	0	0
			UAH	3	9	4	4	51 771	102 331

* За бажанням отримувача/відправника переказу видано/прийнято банком у гривнях.

– Вірменія, Узбекистан, Ізраїль і Азербайджан – по 3%;

– Туреччина, Німеччина, Польща та Італія – по 2%;

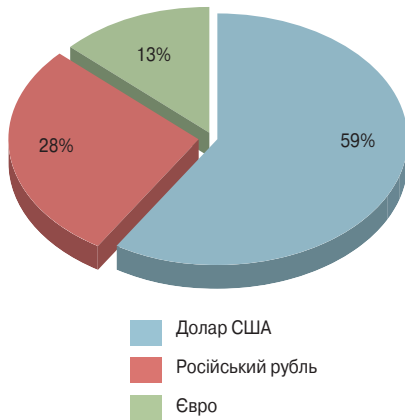
До інших 166 країн світу з України

відправлено 25.5% від загальної суми коштів.

У I півріччі 2013 року тривало зростання кількості учасників міжнародних систем переказу коштів, договори яких

зареєстровані Національним банком України. Зокрема було зареєстровано 24 договори нових учасників міжнародних систем переказу коштів. Найбільшу їх кількість зареєстровано у таких системах:

Графік 2. Розподіл суми транскордонних переказів, отриманих фізичними особами в Україні у I півріччі 2013 року з використанням міжнародних систем переказу коштів, створених нерезидентами, у розрізі валют переказу (у доларовому еквіваленті)



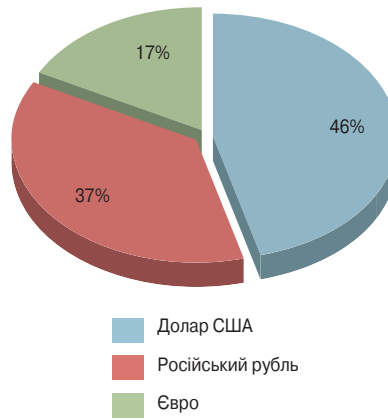
- CONTACT – 8 нових учасників;
- MIGOM – 5 нових учасників;
- “ЛИДЕР” – 5 нових учасників.

Слід зазначити, що ці три системи запроваджені резидентами Російської Федерації.

У цілому за станом на 01.07.2013 р. установами-резидентами – учасниками міжнародних систем переказу коштів було укладено 261 договір з відповідними установами-нерезидентами.

Найбільшу кількість договорів про участь у міжнародних системах перека-

Графік 3. Розподіл кількості транскордонних переказів, отриманих фізичними особами в Україні у I півріччі 2013 року з використанням міжнародних систем переказу коштів, створених нерезидентами, у розрізі валют переказу



зу коштів, створених нерезидентами, за станом на 01.07.2013 р. уклали такі українські банки:

- АТ “Ощадбанк” – 14 договорів;
- ПАТ “ВТБ-банк” – 10 договорів;
- ПАТ “Фольксбанк” – 9 договорів;
- ПАТ “КБ “Приватбанк” – 8 договорів.

Водночас найбільші обсяги коштів у I півріччі 2013 року було переказано в Україну (з урахуванням коштів, виплачених банками-субагентами) через такі установи:

- ПАТ “КБ “Приватбанк” – 45% (28 субагентів);
- АТ “Українська фінансова група” – 8% (32 субагенти);
- АТ “Ощадбанк” – 8% (немає субагентів);
- АТ “Райффайзен-банк “Аваль” – 8% (32 субагенти);
- АТ Дочірній банк Сбербанку Росії – 7% (немає субагентів).

Відповідно до Змін до Правил організації статистичної звітності, що подається до Національного банку України, затверджених постановою Правління Національного банку України від 10.12.2012 р. № 516, дані за формою № 405 “Звіт про перекази, що здійснені з використанням міжнародних систем переказу коштів” з початку 2013 року надаються в регіональному розрізі.

Розподіл сум переказів, отриманих фізичними особами в Україні за допомогою міжнародних систем переказу коштів у I півріччі 2013 року, в розрізі регіонів України свідчить про те, що найбільші суми переказів були отримані у таких регіонах України:

- м. Київ – 10%;
- Харківська область та Автономна Республіка Крим – по 7%;
- Донецька, Львівська, Одеська та Дніпропетровська області – по 6%;
- Івано-Франківська та Луганська області – по 5%;
- Чернівецька та Запорізька області – по 4%.

В інших 16 регіонах України було отримано 34% від загальної суми коштів, переказаних в Україну з-за кордону.

Обсяги переказів, здійснених у I півріччі 2013 року з використанням міжнародних систем переказу коштів, створених нерезидентами, у розрізі регіонів України наведено у таблиці 2 (у доларовому еквіваленті).

Україна залишається країною-реципієнтом транскордонних переказів: сума коштів, отриманих в Україні з використанням міжнародних систем переказу коштів, створених нерезидентами, у сім разів перевищує суму коштів, відправлених за її межі. Співвідношення між сумами відправлених та отриманих транскордонних переказів залишається практично незмінним протягом останніх років.

Матеріал підготовлено управлінням нагляду (оверсайта) за платіжними системами та системами розрахунків Генерального департаменту інформаційних технологій та платіжних систем Національного банку України.

Таблиця 2. Обсяги транскордонних переказів, здійснених у I півріччі 2013 року з використанням міжнародних систем переказу коштів, створених нерезидентами, у розрізі регіонів України (у доларовому еквіваленті)

№ п/п	Регіон	Сума переказів в Україні (тис. одиниць валюти)	Сума переказів з України (тис. одиниць валюти)
1	м. Київ	189 135	49 295
2	Харківська область	135 214	20 790
3	Автономна Республіка Крим	133 753	18 412
4	Донецька область	123 106	25 152
5	Львівська область	120 541	7 659
6	Одеська область	112 467	21 736
7	Дніпропетровська область	104 812	20 422
8	Івано-Франківська область	91 739	3 334
9	Луганська область	89 481	12 545
10	Чернівецька область	76 800	3 781
11	Запорізька область	70 235	9 120
12	Тернопільська область	65 444	2 717
13	Закарпатська область	55 298	3 457
14	Вінницька область	54 059	4 987
15	Миколаївська область	52 560	6 280
16	Хмельницька область	50 898	3 915
17	Херсонська область	48 129	4 695
18	Полтавська область	40 938	4 922
19	Черкаська область	37 554	4 195
20	Сумська область	36 261	3 416
21	Житомирська область	33 001	3 021
22	м. Севастополь	31 450	5 805
23	Київська область	29 063	5 527
24	Рівненська область	26 438	2 860
25	Кіровоградська область	25 896	3 112
26	Волинська область	21 434	2 628
27	Чернігівська область	17 649	2 519
	Усього	1 873 355	256 304